

Використання інтерактивного методу навчання «кейс-стаді» у підготовці майбутніх журналістів

Шакура Ю.О.

кандидат філологічних наук

Прилуцький гуманітарно-педагогічний

коледж ім. І.Я.Франка

shakura2008@yandex.ru

Процес приєднання України до світової спільноти вимагає перегляду традиційних поглядів на процес навчання, зумовлює потребу в конкурентоспроможних фахівцях на світовому ринку праці. З кожним роком підвищуються вимоги до професійних знань, умінь та навичок. Сучасний освітній простір України відзначається активним пошуком шляхів модернізації процесу викладання у вищих навчальних закладах, який би створив умови для розвитку індивідуальних здібностей студентів. Основне завдання навчальних закладів I-II рівнів акредитації – посилити увагу до використання інтерактивних методів і технологій у навчальному процесі.

Формування інформаційної компетентності майбутніх журналістів відбуватиметься ефективно лише за умови комплексного підходу до формування ключових компетенцій під час викладання різних суспільно-гуманітарних та фахових дисциплін.

Основні завдання, ефективність та проблеми застосування інтерактивного навчання висвітлено у працях Н. Балицької, О. Глотова, І. Бех, Н. Матвєєва, Л. Николаєва, О. Панченко, Г. Волошиної, Н. Побірченко, Л. Піроженко, Н. Стецюра та інших.

Основне призначення інтерактивного навчання у тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх студентів. Організація такого навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, вирішення проблеми на основі аналізу обставин та відповідної ситуації. Воно ефективно сприяє формуванню навичок і вмінь, виробленню цінностей, створенню атмосфери співробітництва та взаємодії[1].

Одним із найефективніших методів інтерактивного навчання, що набирає все більшої популярності у вишах є метод кейс-стаді («case-study» з англ. case – випадок, ситуація). Цей метод називають також методом активного проблемно-ситуаційного аналізу, оснований на навчанні шляхом вирішення конкретних завдань – ситуацій (вирішення «кейсів»).

Мета методу кейс-стаді – поставити студентів у таку ситуацію, в якій їм необхідно буде самостійно прийняти рішення. У вирішенні кейсу немає однозначної відповіді на поставлену проблему або питання, а є кілька відповідей, які можуть змагатися за ступенем правдивості. Кейс – це подія,

які реально відбулися в певній сфері діяльності і є основою для проведення обговорення в академічній групі під керівництвом викладача.

Цей метод вдосконалює навички роботи з інформацією: вироблення вмінь формулювати питання й запити; осмислення значення деталей, описаних у ситуації, аналізу та синтезу висловлених аргументів, оцінки альтернатив, уміння слухати та розуміти інших, що для майбутнього журналіста є важливим із точки зору навичок роботи з джерелами інформації як невід'ємної частини інформаційної компетентності.

Однак для успішного використання методу кейс-стаді необхідно підбирати матеріал для обговорення так, щоб він відображав проблемні ситуації, з якими студенти можуть зустрітися в професійній діяльності. Він повинен містити достатній обсяг інформації, щоб студенти мали у своєму розпорядженні всі необхідні дані, однак не було перевантаження ними.

Ще однією необхідною умовою використання цього методу має бути ситуація, навколо якої відбувається обговорення, і яка має декілька варіантів вирішення (лінійний виклад подій має містити деталі, уточнення, що дасть можливість показати складність і багатоплановість професійної діяльності; потрібна інтрига, боротьба інтересів; події, відображені у ситуації, мають бути актуальними і стосуватися пізнаваних осіб, установ, організацій тощо; ситуація повинна бути адаптованою до тих знань, які необхідно актуалізувати).

Ефективність роботи над кейсами залежить від правильного алгоритму побудови роботи над ними. Він складається з 7 етапів:

1 етап – індивідуальне позааудиторне вивчення студентами тексту кейсу, аналіз додаткової літератури (за потреби);

2 етап – постановка проблеми та необхідних для вирішення питань з кейсу;

3 етап – об'єднання студентів у творчі групи та їх безпосередня робота над вирішенням проблем;

4 етап – презентація вирішення проблем кожної творчої групи студентів;

5 етап – загальнообговорення, запитання, виступи, уточнення;

6 етап – виступ викладача, його аналіз ситуації та процесу її обговорення.

7 етап – підсумки й оцінювання якості роботи студентів із кейсом [6].

Роль викладача під час роботи над кейсом зводиться до того, що він лишеуправляє процесом, який приводить до відкриття, стимулює, пов'язує виступи окремих студентів таким чином, щоб уся група могла усвідомити їх значення, спрямовує на професійний, а не побутовий підхід до аналізу ситуації.

Особливістю використання методу кейсів є те, що основна робота викладача починається заздалегідь. Чим непомітнішою є роль викладача в аудиторії, тим ґрунтовнішу підготовчу роботу він здійснив попередньо [4].

У процесі підготовки необхідно не тільки систематизувати матеріал, продумати приблизний план обговорення, додаткові запитання для

активізації дискусії, а й проаналізувати готовність конкретної групи до такого виду роботи.

Найважливішим і завершальним етапом роботи в аудиторії є підсумок та оцінювання результатів студентів. Для методу кейс-стаді першочерговою задачею є процес знаходження кінцевого результату. Правильним буде те рішення, яке доведене аргументовано, детально. Підсумовуючи, викладач, аналізує не тільки ситуацію, а й обговорення, оцінює вміння студентів-журналістів вести дискусію, діалог, чути співрозмовника, конструктивні пропозиції щодо ефективного розв'язання проблемної ситуації, вказує на помилки, огріхи, підводить до усвідомлення необхідності вивчати теоретичні засади проблеми та практично їх застосовувати. Немало важливо при оцінюванні студентів-медійників враховувати використання ними цікавого додаткового фактичного матеріалу, статистичних даних для аргументації своїх пропозицій, вміння вирізняти проблеми, ставити запитання з огляду на конкретну ситуацію, вміння чітко, логічно викладати власну позицію у процесі обговорення.

Отже, перевагою методу кейс-стаді є подолання таких недоліків традиційного навчання, як велика теоретизованість, віддаленість від практичної діяльності. Формування інформаційної компетентності майбутніх журналістів з допомогою такого інтерактивного методу навчання, як аналіз ситуацій дозволяє студентам не лише отримати знання та здобути початкові навички професійної діяльності, але й сприяє розвитку їхньої системи цінностей, більш глибокому розумінню професійних та етичних стандартів журналістики. Студентам доводиться налагоджувати взаємодію між учасниками групи, комунікувати, вчитися ефективно використовувати відведений на виконання вправи час, спільно розв'язувати поставлені завдання.

Список використаних джерел

1. Ананьева М.В. Проблема інтерактивного навчання в університеті / М.В. Ананьева – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2011/Pedagogica/1_87115.doc.htm
2. Ю. Л. Билина. Інженерні та освітні технології в електротехнічних і комп'ютерних системах / Ю.Л. Билина, 2013. – № 4. Режим доступу до журналу: <http://eetecs.kdu.edu.ua>
3. Гендина Н.И., Колкова Н.И., Скипор И.Л. Информационная культура личности: диагностика, технология формирования: Учебно-методическое пособие / Н.И. Гендина и др. – Ч.1. – Кемерово: КемГАКИ, 1999. – 146 с.
4. Літвінова С. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності (ІКК) вчителів-предметників / С. Літвінова. – Режим доступу: <http://www.ime.eduua.net/em5/content/08lsgtso.htm>
5. Халер М. Пошук і збір інформації: Навчальний посібник / За ред. В.Ф. Іванова та А. Коль. – Київ: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2006. – 308 с.
Електронний ресурс: <http://pidruchniki.com/18380828/pedagogika/mikrovikladannya>